

hartgrondig omhelzen als hun waarachtig Hoofd en Koning. En uit die grond ontstaan dan ook hun oprechte liefde en vrees en hun standvastig vertrouwen en aankleving, welke zij steeds aan Hem bewijzen. Dit doet hen gedurig met Thomas zeggen: *mijn Heere en mijn God*, Joh. 20 : 28. Ja, dit doet hen zo hartelijk zuchten en verlangen naar een nadere gemeenschap met hun dierbare Zaligmaker, en dat zij Hem maar in alles steeds mochten gehoorzamen, en zich kinderlijk van Hem laten leiden door Zijn raad, Ps. 73 :24, als die weten, wat een zaligheid het is, dat Lam zo maar te volgen, waar het ook henen gaat, Openb. 14 :4. En dewijl hun zondig vlees zich hier geheel tegen aankant, en aan Christus de Heere de minst oprechte en schuldige gehoorzaamheid niet wil bewijzen, zo veroorzaakt zulks hun dan ook een gedurige strijd en droefheid, en zij brengen dit hun weerspanning vlees met duizend zondige gebreken en verdorvenheden, die daarin wonen dan steeds in geloof tot Hem, en leggen het ootmoedig en met innige beschaamdheid en zelfbeschuldiging neer aan Zijn voeten, opdat Hij het Zelf door Zijn genade in hen moge doden en ten onder brengen.

Kortom de ware gelovige verstaat wat het te zeggen is: *dewijl Hij uw Heere is, zo buig u voor Hem neder*, Ps. 45:12. En daarom neemt hij voor in de kracht des Geestes van zijn getrouwe Heere en Zaligmaker, om niet eer te rusten, voor dat het daar gekomen zal zijn, dat hij zichzelf geheel voor Hem zal neerbuigen, en dat het zal heten, Christus alles en hij niets. En daar zal hij dan zijn lang verwachte vrede en zaligheid eens vinden, als hij nu volkomen aan zijn Heere Jezus Christus met lichaam en ziel zal onderworpen zijn, en niet meer tegen Hem zal zondigen. En in die reinigmakende hoop leven en sterven alle ware gelovigen.

Dit is al heel wat anders, dan met de *geveinsde waangelovigen*, die Christus slechts dienen op een los akkoord, en tot Hem zeggen: *Heere, Heere*; en toch niet kunnen dragen, hetgeen daar geboden wordt, Hebr. 12:20. Voorzeker, de ootmoedigste en blinkendste geveinsde, die er in de wereld leeft, wanneer hij maar eens zo ver is ingewikkeld, dat hij vuur gevat heeft op het dadelijke genot van een zondige begeerlijkheid, zal dan altijd veel meer werk maken van zijn eigen zin, dan van de Goddelijke regering en hoogheid van Christus, zijn Heere, hoewel hij toch echter geenszins zal nalaten, zijn zaken te behandelen met een schijn van teerheid en vroomheid, zo veel als hem zulks maar doenlijk is. Wanneer de hemelse genade 's mensen hart niet waarlijk in de grond vernieuwd en geheilgd heeft, om zich geheel onder de koninklijke scepter van de Zoon Gods neer te buigen, dan is de plechtigste verbintenis aan Hem in geen andere zin te verstaan, dan dat men Hem alle liefde en aankleving en alle gehoorzaamheid en vrees steeds zal bewijzen, zo veel als het de *vleselijke begeerlijkheid* - welke der geveinsden heer en koning is, - maar immer lijden kan. Dit is waarlijk de hoogste en edelste offerande, welke enig huichelaar aan Christus kan doen, als hij plechtig tot Hem zegt: "Heere, Heere." En alles, wat hij nog meer mocht doen in de plicht van dadelijke gehoorzaamheid en onderwerping, dat doet hij dan tegen zijn hart, alleen, omdat hij het niet laten kan.

ZONDAG 14

Vr. 35. Wat is dat gezegd: Die ontvangen is van den Heiligen Geest, geboren uit de maagd Maria?

Antw. Dat de eeuwige Zoon Gods, Die waarachtig en eeuwig God is en blijft, ware menselijke natuur, uit het vlees en bloed der maagd Maria, door de werking des Heiligen Geestes, aangenomen heeft, opdat Hij ook het ware zaad Davids zij, Zijn broederen in alles gelijk, uitgenomen de zonde.

Vr. 36. Wat nuttigheid verkrijgt gij door de heilige ontvangenis en geboorte van Christus?

Antw. Dat Hij onze Middelaar is, en met Zijn onschuld en volkomen heiligheid mijn zonde, waarin ik ontvangen en geboren ben, voor Gods aangezicht bedekt.

2. Maar Hij, Die de eeuwige Zoon Gods is en blijft, heeft in de volheid des tijds ook de menselijke natuur bij Zijn hoge Goddelijke natuur aangenomen. Het geloof, deze grote verborgenheid aandachtig

overwegende, ontmoet hier twee bijzondere zaken: Zijn *ontvangenis* namelijk, en Zijn *dadelijke geboorte*. De ene ziet meer op de oorzaak, de andere op het gewrocht, en beide zijn zij de rechte kanalen van een onuitsprekelijke troost en nuttigheid voor het gemoed van de ware gelovigen, die geleerd hebben te roemen in Christus Jezus, en niet te vertrouwen in het vlees, Fil. 3:3. Want in Zijn geestelijke ontvangenis zien zij in een heldere spiegel, de onbevleete heiligheid, en in zijn eenvoudige geboorte zien zij de waarheid van Jezus menselijke natuur, twee zeer dierbare en aanbiddelijke graveerselen, welke de eigen Goddelijke hand van de hemelse Vader vast gedrukt heeft op de Rotssteen van ons heil.

1. *Wat aangaat Zijn heilige ontvangenis*: hier verstaat het geloof uit het waarachtige getuigenis van het Evangelie, dat Christus mensheid in de maagd Maria geheel alleen ontvangen is (volgens vraag 35), door de werking van de Heilige Geest, en alzo op een bijzondere wijze onderscheiden van de ontvangenis van de andere mensen, welke enkel geschiedt uit het bloed, uit de wil des vleses, en uit de wil des mans, Joh. 1 : 13. Hier staat het geloof bij stil, en overlegt aandachtig deze grote verborgenheid der Godzaligheid, hoe Christus, de eeuwige Zoon Gods, een ware menselijke natuur bij Zijn hoge Godheid aangenomen heeft, zonder de allerminste invloed van de onreine besmetting van een menselijk zaad. Dit is een wonder heerlijk gezicht voor het oog des geloofs. Wat een volmaakte heiligheid en zuiverheid brengt dit niet over in de mens Christus Jezus, dat de eeuwige Vader van Zijn hoogwaardige Godheid ook de onmiddellijke Werkmeester en Formeerder heeft willen zijn, door Zijn Geest, van Zijn nederige mensheid, in het vlees van de vrouw, geheel bezijden de gewone weg van de menselijke voortteling! Hier zal een ziel uitroepen, welke het vlees gekruist heeft met de bewegingen en begeerlijkheden: *zulk een Hoge priester betaamde ons, heilig, onnozel, onbesmet, afgescheiden van de zondaren, en hoger dan de hemelen geworden*, Hebr. 7 : 26. Wat een wonderlijke schoonheid en beminnelijkheid vinden de heilige gelovigen hier niet in Christus, wanneer zij Hem geestelijk aanschouwen, als dat onbevleete Lam Gods, waarvan de Engel zei: *hetgeen in haar ontvangen is, dat is uit de Heilige Geest*, Matth. 1 : 20, *en dat Heilige, dat uit u geboren zal worden, zal Gods Zoon genaamd worden*, Luc. 1 : 35. Zij kunnen de hoogwaardige verborgenheid van deze gezegende ontvangenis nooit aandachtig genoeg voor zich stellen, en hoe meer zij dezelve overpeinzen, hoe meer schatten van heiligheid en ondoorgrondelijke volmaaktheid zij dan in Christus gewaar worden. En dewijl zij die allen niet anders aanzien, dan met het geestelijk oog van een waar toegeëigend geloof, zo is het geen wonder, dat de Heere Jezus hun zo uitnemend dierbaar wordt, en dat zij zo zeer verlangen, opdat zij Zijner heiligheid zouden deelachtig worden, Hebr. 12 : 10.
2. Hiernaast worden zij door de geboorte van Christus Zelf ook onderwezen van de waarheid van Zijn mensheid. Behalve alleen, dat Zijn heilige ontvangenis de gewone weg van de menselijke generatie geheel bezijden treedt, zo is Hij voor het overige in alle manier eveneens geboren geworden, als de andere mensen, opdat gelijkerwijs de kinderen des vleses en bloeds deelachtig zijn, Hij ook desgelijks dezelve deelachtig zou worden, Hebr. 2:15. Aan de waarheid van Christus menselijke natuur ligt het geloof toch met allen zeer veel gelegen, want zonder deze was het gehele Evangelie, opdat wij dit eerbiedig hier zeggen, maar een loutere fabel, en het Christengeloof was anders niet, dan een enkel bedrog. Doch nu weet het geloof op het allerzekerste getuigenis van het Goddelijk Evangelie, dat, gelijk als Christus de wezenlijke Zoon Gods is, Hij ook niet min waarachtig de wezenlijke Zoon des mensen, en dat Hij, hoewel niet ontvangen uit des mans wil, nochtans is geworden uit een vrouw, Gal. 4 : 4. De man heeft in dit aanbiddelijk wonder niet meegewerkt, *maar de Heere heeft wat nieuws op de aarde geschapen, de vrouw heeft de man omvangen*, Jer. 31 : 22.

Hier zinkt het geloof dan voor weg, en aanbidt de Heere Jezus als de Immanuël, of God geopenbaard in het vlees. Deze is de grote verborgenheid van alle verborgenheden. Alleen die Immanuël, hangende en stervende aan het kruis, is nog een veel groter verborgenheid. Hier vindt een arme gelovige dan grondeloze diepten en hoogten, lengten en breedten van Goddelijke heerlijkheid in Christus, zijn Middelaar, waar alle uitdrukselen van de taal geheel voor moeten wijken. En toch is het maar een klein stukje van de zaak, dat de verstgevorderde hier ooit kennen of bevatten. Echter het allerminste straaltje van zuiver hemels geloofslicht, dat er afschijnt van die Goddelijke constellatie of nauwste samenvoeging die twee oneindig verschillende naturen in de ene Middelaars persoon van onze Heere Jezus Christus, is van een wonderlijke kracht, om het gemoed van de gelovigen beide te vertroosten en te heiligen, en om hen ook nauw met God in Christus door de Heilige Geest te verenigen. Deze zielsteen trekt alles tot zich, ook zelfs de harten, welke veel harder zijn dan ijzer, wanneer maar de Geest van God slechts heeft begonnen met kracht tussen beide te werken. Laat dan maar het geloof zich levendig oefenen in de aandachtige naspeuring van deze heilige verborgenheid, en zich daar telkens heen wenden, om te zien dat grote gezicht van de menswording van Gods Zoon. En laat de kennisneming van de mindere zaken van het geschapene ook maar minst van ons gezocht worden, dan zullen wij zekerlijk bevinden, dat wij door de Goddelijke Genade nu op het rechte spoor van die wijsheid zijn gekomen, die kostelijker is dan robijnen, Spr. 3 : 15.

Doch helaas! *de dwaze mensen van deze wereld* leggen hun edel verstand minst toe op dit slag van hemelse wetenschap. Zij nemen graag kennis van alle dingen, behalve alleen van Christus. En deze is die nare en akelige dood, welke door de zonde van een mens al vroeg in de wereld gekomen is, Rom. 5:12. Het waangeloof zelf mag somtijds al zeer ingenomen en verrukt worden door een zekere glans van deze geestelijke verborgenheid, maar het is alleen een flauw flikkerlicht van de waarheid, dat niet krachtig doordringt door de hemelse werking van de Geest, om de onreine binnenkamers van 's mensen verduisterd gemoed inwendig te beschijnen. Wat licht een geveinsde hier ook mocht ontvangen, zo blijft het van zijn hart toch altijd waarachtig, dat haar duisternis is op de afgrond, Gen. 1 :2.

Het waarachtig en eigenlijk onderscheid in dezen zal nog nader aan ons blijken, als wij slechts in aanmerking nemen, welk een zalige nuttigheid het oprecht geloof uit die *heilige ontvangenis en geboorte van Christus* weet te verkrijgen. Gewis het voordeel daarvan is onuitsprekelijk groot en gewichtig voor het volk des Heeren, en het is of meer *algemeen*, of meer *bijzonder*.

1. Het groot *algemeen voordeel* van des Heeren Christus gezegende menswording voor al Zijn ware gelovigen is hierin gelegen, dat Hij daardoor *hun Middelaar* is (Vraag 36). Want noch God, noch engel, noch mens, noch enig ander schepsel konden tot verlossing van dode en doemwaardige zondaren het Middelaarsambt bedienen, maar hiertoe is hij nodig, die de Immanuël is, of God geopenbaard in het vlees, 1 Tim. 3:16. En deze is de enige en waarachtige Godmens, Jezus Christus, Die, wezenlijk God zijnde en blijvende, ook onze menselijke natuur aanneemt, door de werking van de Heilige Geest, uit het vlees en bloed van de maagd Maria, en alzo dat ware zaad Davids wordt, zijn broederen in alles gelijk, uitgenomen de zonde. En ziet, deze heilige en gezegende menswording, of deze Zijn Goddelijke openbaring in het vlees, maakt Hem nu voor ons gelovigen tot een bekwame en gepaste Middelaar, die volkomen kan zalig maken allen die door Hem tot God gaan, Hebr. 7 : 25. Mozes was wel de Middelaar van het Oude Testament, in wiens hand de Wet door de Engelen besteld is, Gal. 3 : 19, maar hij was de ware Godmens niet, die het recht der Wet voor ons kon vervullen. Hij was maar een schaduwwachtig Middelaar en slechts een luisterrijk voorbeeld van onze Heere Jezus Christus, van wie alleen waarachtig is, hetgeen de Schrift zegt: "*Wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de Wet,*" Gal. 4 :4. Hier erkennen alle gelovigen dan de Heere Jezus voor en omhelzen Hem voor hun waarachtige

Middelaar en Verlosser, die beide God en mens is in de eenheid Zijns Persoons, en die daarom even na aan God is, als aan ons mensen, gaande hier dan ook als Middelaar, tussen beiden met Zijn verdiensten en te weeg brengende door middel van dezelve een waarachtige en eeuwige verzoening tussen God en de gelovige zondaren. Nu weet ik zeker, zegt het hart van een ware gelovige, door de Heilige Geest, dat mijn gehele verlossing en zaligheid geheel alleen is in mijn dierbare Heere Jezus Christus, omdat Hij alleen de ware Godmens is, en dus de enige Middelaar Gods en der mensen, 1 Tim. 2 : 5. *De barmhartige hemelse Vader heeft de wereld alzo lief gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe*, Joh. 3 : 16. En: *ziet, deze is onze God, wij hebben Hem verwacht, en Hij zal ons zaligmaken, deze is de Heere, wij hebben Hem verwacht, wij zullen ons verheugen en verblijden in Zijn zaligheid*, Jes. 25 : 9. En hierop stelt de gelovige zich zelf dan geheel in de hand van deze almachtige Middelaar, en vertrouwt en steunt op Hem, en verwacht zijn zaligheid alleen van Hem, ja gaat door Hem ook tot de Vader, en laat zich uit loutere genade voor eeuwig met Hem verzoenen, door het dierbare bloed van het onbestraffelijke en onbevleete Lam.

De blinde tijdgelovige wil dat spoor van het ware geloof ook volgen, maar hij kan daar met zijn hart onmogelijk in wandelen. Hij weet de Heere Jezus niet recht als Immanuël, en als de enige waarachtige Middelaar bij de Vader, te gebruiken, overmits hij dat ene niet recht geestelijk voor zijn eigen ziel nog geleerd heeft, dat de zonde zulk een scheiding tussen God en de zondaar gemaakt heeft, welke door geen ander middel heeft kunnen verzoend en weggenomen worden, dan door de verschijning van God Zelf in het vlees, en door het bloed van de Godmens Christus Jezus. Van dit onnaspeurlijke geheim van het zalig Evangelie mogen de geoefende naamchristenen ook al zeer verstandig en stichtelijk weten te spreken uit het uiterlijke onderwijs van de geopenbaarde waarheid van de Schrift, maar zij kunnen daar nooit zoveel van verstaan en hartelijk geloven, dat zij zich zelf geheel aan Christus, de ware en enige Middelaar, met een oprecht zielsvertrouwen zullen overgeven, ten einde door Hem tot God gebracht, en van alle zonden door Zijn bloed gereinigd te worden. Zij mogen Christus al aannemen voor hun Middelaar en Verlosser, maar zij hebben geen hartelijke begeerte, om door Hem met God verzoend te worden. Zij kennen ook niet recht de gelegenheid van Zijn aanbiddelijke Persoon, zoals dezelve zijn waarachtig bestaan heeft in de nauwste vereniging van de Goddelijke en menselijke naturen, en welk een oneindige waarde daar nu is in Zijn verdiensten, uit kracht van die wonderlijke vereniging. Alles, wat zij daarvan ook begrijpen mogen, is toch maar een losse en onheilige wetenschap, die samengesteld is uit een deel aardse denkbeelden en bespiegelingen, opgehelderd door een zekere glans van de Goddelijke Evangeliewaarheden, maar het is die levendige, krachtige, liefelijke, doordringende en zielzaligende geestelijke kennis niet, welke zelfs de minst ware gelovige van de Heilige Geest in zijn hart ontvangt, als hij vernieuwd en wedergeboren wordt. Ach neen, dat dierbare hemelse licht aanschouwt de waangelovige niet.

2. Verder trekt des Heeren volk ook nog dit *bijzondere voordeel* uit de dierbare menswording van de Heere Jezus, dat een ieder van hen daaruit dit hartelijk vertrouwen opvat in de kracht van de Heilige Geest, dat Hij met Zijn onschuld en volkomen heiligheid, zijn zonden, waarin hij ontvangen en geboren is, voor Gods aangezicht bedekt. Daar liggen in de algenoegzame volheid van onze gezegende Middelaar Christus tweeërlei heilige verdiensten voor de arme verloren en doemwaardige zondaren, die geestelijk in Hem geloven. De bruid bevat deze met twee woorden, daar zij zegt, mijn Liefste is blank en rood, Hoogl. 5 : 10. Hij is blank van heiligheid, en rood van lijden. Dit maakt onze Immanuël veel schoner, dan de mensenkinderen, Ps. 45 : 3. De engelen in de hemelen zijn blank, maar niet rood, en de mensen mogen rood zijn, maar niet blank. Maar onze dierbare Middelaar, de Heere Jezus, is

blank en rood, en zulks beide in een oneindige volmaaktheid, omdat Hij de ware Godmens is. Hij is het onbestraffelijke en onbevleete Lam, en Hij is het geslachte Lam, en dit maakt, dat Hem de vier dieren en de vier en twintig ouderlingen zo eerbiedig aanbidden, wanneer zij Hem zien zitten op des Vaders troon. De verdiensten van Christus' heiligheid liggen allen te samen als opgewonden en verzegeld in het verborgen kabinet van Zijn gezegende menswording. Dit wonder van Gods macht en genade maakt Hem voor ons een Middelaar van een oneindige heiligheid, ja de zon der heiligheid zelf, welke haar glansrijke stralen neerdalend op de harten van de ware gelovigen, alle heiligheid dan in hen brengt. Dit verstaat een ieder gelovig Christen naar de mate der kennis en genade, welke hij van Christus ontvangt, want zij worden allen zonder onderscheid door de Heilige Geest bevindelijk overtuigd van hun walgelijke en zondige geboorte, en hoe zij ten dage, als zij geboren waren, niet met water gewassen, noch met zout gewreven, noch in windselen gewonden, maar geworpen zijn geweest op het vlakke des velds om de walgelijkheid van hun zielen, Ezech. 16 : 4, 5. Hoe zeer betreuren de arme gelovigen niet hun onreine geboorte! Hoe schamen zij zich daarover voor de hoge en heilige God. Hier toch zit de rampzalige wortel van al hun bedorvenheid en ellende. Zij zijn ingeënt op de stam van de gevallen Adam, toen zij eerst mensen werden. Dit maakt, dat de gehele wereld voor God verdoemelijk is, Rom. 3 : 19, en dat niemand een reine zal geven uit de onreine, Job 14 : 4.

Zij zijn uit vlees geboren en daarom is er geen Geest in hen, maar zij missen Gods beeld en derven Zijn heerlijkheid en zijn enkel kwade bomen, die geen goede vruchten kunnen dragen. De gelovige moet nog steeds een walging hebben ook van het beste en heiligste, hetgeen er van hem voortkomt, door de kracht van de wederbarende genade, welke hem een nieuw schepsel maakt in Christus, en dat enkel om de invloed van zijn nog aanhangend en bijliggend zondig vlees, waarin geen goed woont. Dit drijft hem dan ook gedurig in geloof geheel uit zichzelf, en doet hem dat heerlijke kleed van Christus' onschuld en volkomen heiligheid aangrijpen en aantrekken, om daarmee, beide zijn zondige geboorte en zijn zondige werken, voor Gods allerheiligst aangezicht geheel te bedekken, dat die van Hem niet meer kunnen gezien worden. En hier hangt en leunt en rust de gelovige dan alleen op zijn Middelaar Jezus, en schuilt met zijn onreine ziel onder de vleugelen van die heiligheid der heiligheden, en ziet, daar zingt hij dan vrolijk: "bij U, o Heere, schuil ik," Ps. 143 : 9. Want die man, die wonderlijke Godmens zal zijn als een verberging tegen de wind des toorns, en een schuilplaats tegen de vloed der onreine zonden, Jes. 32 : 2.

Maar dit kunnen *de waangelovigen* niet in waarheid doen, hoe veel zij er ook van mogen spreken, omdat zij nooit hartgrondig verlegen en beschaamd geweest zijn voor de Heilige Israëls over de vlekken van hun onreine geboorte. Zij hebben deswege nog niet geheel willen neerliggen onder de vloek van de geschonden wet, die enkel toorn werkt, en dus kunnen zij de ware Middelaar en de kracht van Zijn onschuld en heiligheid dan ook nooit geestelijk kennen. Neen, die blijft voor hen geheel verborgen, en daarom worden zij ook niet in waarheid in hun eigen consciëntie met God verzoend, noch inwendig aan hun harten vernieuwd en geheiligd in Christus, maar zij blijven altijd nog heimelijk de zonde aanhangen en beminnen, ofschoon zij ook de grove zonden mogen haten en vlieden. Waarlijk de beste heiligheid van de geveinsden is maar als de schoonheid van de witgepleisterde graven, als men die opent, dan is het binnenste ingewand anders niet dan een deel doodsbeenderen van alle onreinheid, Matth. 23 : 27.